

הכשרת גייסות במילואים

סא"ל מאיר פילבסקי

תחתון-מתנייע, מהנדס-משורין) חייב ללמוד הרבה יותר מהלוחם הרגלי עד שהוא מגיע לרמה המקצועית הנדרשת. לכן נוטים אנו להשקיע באימון יחידות המילואים הממוכנות והמשוריות יותר זמן מאשר באימון אחיותיהן הרגליות. אני מוכן להסכים ל"תפישת-עולם" זו באשר לידע המקצועי — אולם יש בדעתי להעלות כאן את המומנט הפסיכולוגי הפועל בשדה-הקרב, מומנט שהוא יותר חשוב, לדעתי, מאשר הידע המקצועי. עלינו לזכור כי הלוחם-הרגלי (חי"ר, חה"נ) נתון בשעת הקרב להשפעות פסיכולוגיות הרבה יותר רבות מצד אש האויב מאשר חברו הלוחם הממוכן והמשורין. המסגרת האחת שנועדת לשמור על כושר ביצועו של הלוחם-הרגלי היא הרוח והמשמעת של יחידתו. עלינו לזכור כי הלוחם הממוכן משורין יש לו מסגרת נוספת שמסייעת לו בקרב והיא עצם כלי-הקרב המשוריינים שלו המעניקים לו חיסון פיזי ורוחני עצום. במבצע "קדש" היה לי הכבוד לפעול בסמוך מאוד לשתי יחידות מילואים: אחת יחידת חי"ר והשנייה יחידת טנקים. שתי יחידות אלו היו נתונות בתנאים דומים תחת אש האויב ונוכחתי כי יחידת הטנקים הושפעה מאש האויב, פסיכולוגית, הרבה פחות מיחידת החי"ר. באותו קרב ניתנה לי ההזדמנות להפעיל שתי פלוגות רובאים כפלוגות חרמ"ש ונוכחתי כי האפקט הפסיכולוגי של הפיכת הרובאי-הרגלי לרובאי-משורין מעניק עצמה רבה ללוחם-הרגלי.

מכאן אני למד כי חייבים אנו להשקיע ביחידות המילואים של החי"ר (וחה"נ הרגלי) אימון מדי שנה בשנה לא רק לרענן את ידיעותיהם המקצועיות של החיילים ולא רק כדי ללמד את היחידות מדי פעם נושאי-אימון חדש, אלא גם — ואולי בעיקר — כדי לגבש את רוח היחידות, כדי לקלוט ולהטמיע את מקצת החיילים החדשים המתוספים מדי שנה וכדי ליצור מתח פנימי רב בתוך היחידות במגמה לחסון נגד האפקטים הפסיכולוגיים החזקים של שדה-הקרב.

כעת אני מוכן לעבור לנושא היסוד השני: אימון המפקדות של עוצבות-השדה הגבוהות. חושבני כי אין כל הכרח להרבות בתרגילים עוצבתיים עם גייסות. תרגילים אלה הם יקרים מאוד, והתועלת המופקת מהם היא קטנה בהרבה מהמאמצים המושקעים בביצועם. תרגיל עוצבתי יש לערוך רק באם מדובר בעוצבה חודשה לחלוטין (בבחינת "זה עתה נולדה"), או באם יש כוונה לבחון ולבדוק מספר נושאים תורתיים שרק תרגיל עוצבתי עשוי לתת להם את הפתרונות המבוקשים. תרגיל עוצבתי ראוי לשמו חייב להימשך 10-7 ימים כשי העוצבה מופעלת על-ידי הבקרה בתנאי לחימה אמיתיים (במידת האפשר).

לפי דעתי יש הכרח לאמן בכל שנה את כל המפקדות של

התופעות של מגבלות תקציביות וצמצום האמצעים, יש להן השפעה כרונית קובעת ומכרעת על אימון המילואים. לכן חייבים אנחנו לסכם לעצמנו מהו מינימום הנושאים שבהם אנו חייבים לעסוק אם ברצוננו לאמן את גייסות המילואים שלנו מבלי שניאלץ להקטין את כוונותם המבצעית. אני מתכוון כאן למינימום כזה שהוא בבחינת "יהרג ולא יעבור"...

- לפי דעתי — יש רק שני נושאי יסוד כאלה והם:
  - אימון היחידות-הלוחמות (על רמה של גדוד);
  - אימון המפקדות של עוצבות-השדה (מחטיבה ומעלה), אשר תשלוטנה על הקרב והמערכה במלחמה העתידה. בעצם הקביעה הזו אינני מחדש שום דבר. אולם נראה לי כי כדאי להזכיר דבר זה בפתח דברי, כדי שאזהיר את עצמי בפני התפשטות שלא לצורך.
- ארשה לעצמי עכשיו לגעת במספר נקודות הנוגעות לשני נושאי-יסוד אלה. בענין זה יתכן שאאלץ לעמוד אח"כ בפני תגובותיהם של חברי...

נתחיל בנושא הראשון: אימון היחידות-הלוחמות. אני מתכוון בדברי ליחידות-הלוחמות מחיל-הרגלים, מהשריון, מחיל-ההנדסה ומהתותחנים. לפי דעתי יש לקבוע כי עלינו לקרוא כל יחידת מילואים לאימון של רענון לפחות אחת לשנה. מוטב לאמן כל יחידת מילואים בכל שנה במשך זמן קצר יחסית מאשר לאמנה אחת לשנתיים או שלוש במשך זמן כפול או משולש. עלינו לזכור כי, בסופו של חשבון, מטרתו העיקרית של אימון המילואים היא רענון הידיעות האישיות וגיבוש היחידה ולא-רדוקא הקנית חומר חדש. אם נצטרך להקנות מדי פעם אימון חדש ליחידותינו, מוטב ללמד כל שנה בזמן קצר רק נושא אחד, מאשר לעסוק אחת לכמה שנים בזמן ממושך יחסית במספר נושאים חדשים. בשיטה זו שאנוכי מציע, יושם מדי שנה הדגש על האימונים בנושא חדש אחר. בנושא זה של אימון היחידות-הלוחמות במילואים אני מרשה לעצמי להעלות כאן את בעיית הכאובה של הלוחם הרגלי, מקובל אצלנו לחשוב כי הלוחם הממוכן (טנקאי, חרמ"שאי,

כחוט-שני עוברת במאמרים רבים של מסתכלים זרים השאלה: כיצד משיג הצבא הישראלי — ברובו המכריע צבא מילואים — את רמת-הכושר שהנה כה הכרחית במצבה של המדינה. שאלה מקבילה, אולם בהבדלימה בניסוח — הבדל קטן אך קובע — מטרידה את חבר מפקדי-צה"ל וחושבי מחשבתו: כיצד להשיג רמת כושר הכרחית זו? באחדים מפניה המרובים של בעיה מתמידה זו הלוכשת צורות ופושטת צורות עם השתנות המצבים והצרכים עוסקים הרהורים והערותיהם של אלי"מ ד. אלעזר וס"א מ. פילבסקי (למעשה — קטעי-שיחה שגרשמו).